

BÖRNUM RÉTT HJÁLPARHÖND

RANNSÓKN Á AÐGERÐUM BARNAVERNDARAR
VEGNA BARNNA SEM BÍÐA TJÓN AF ÁFENGIS-
EÐA VÍMUEFNANEYSLU FORELDRA

Hildigunnur Ólafsdóttir, afbrotafræðingur
Kristný Steingrímsdóttir, félagsráðgjafi

Kynning 23. apríl 2013

Markmið rannsóknar

Kanna hversu hátt hlutfall barna sem barnaverndin hefur afskipti af hafa orðið fyrir tjóni af völdum neysluvanda foreldra

Kanna hvað einkennir þennan hóp

Kanna hverjir tilkynna um neysluvanda foreldra

Kanna viðbrögð og úrræði barnaverndar

Aðferð

Úrtak:

Tilkynningar til Barnaverndar Reykjavíkur

Tímabil:

sept.-nóv. 2010 og feb.- apríl 2011 = 6 mánuðir

Lýsandi tölfræði og innihaldsgreining

FJÖLDI TILKYNNINGA SKIPT EFTIR ÁSTÆÐU OG HLUTFALLI NEYSLUVANDA FORELDRA

Ástæður	Áfengi	Vímuefni	Lyf	Neysluvandi kemur ekki fram	Heildarfjöldi tilkynninga	Hlutfall neysluvanda af heildar-tilkynningum
Vanræksla	243	125	67	329	615	47%
Tilfinningalegt ofbeldi	30	26	6	180	216	17%
Heimilisofbeldii	30	5	0	105	134	22%
Líkamlegt ofbeldi	3	1	1	144	147	2%
Kynferðisofbeldi	0	0	0	69	69	0%
Heilsa eða líf ófædds barns í hættu	16	18	3	8	30	73%
	322	175	77			
Samtals		376		835	1211	31%

FJÖLDI FORELDRA Í NEYSLU EFTIR TEGUND NEYSLUVANDA

Börn og neysluvandi foreldra	Fjöldi	Hlutfall
Börn sem eiga einungis feður í neysluvanda	40	19%
Börn sem eiga einungis mæður í neysluvanda	101	48%
Börn sem eiga báða foreldra í neysluvanda	68	33%
Samtals	209	100%

Neysluvandi	Feður	Hlutfall	Mæður	Hlutfall
Áfengi (Á)	51	47%	59	35%
Vímuefni (V)	20	19%	19	11%
Lyf (L)	3	3%	16	10%
Á og V	31	29%	52	31%
Á og L	0	0%	15	9%
V og L	0	0%	0	0%
Allt	3	3%	8	5%
Samtals	108	100%	168	101%

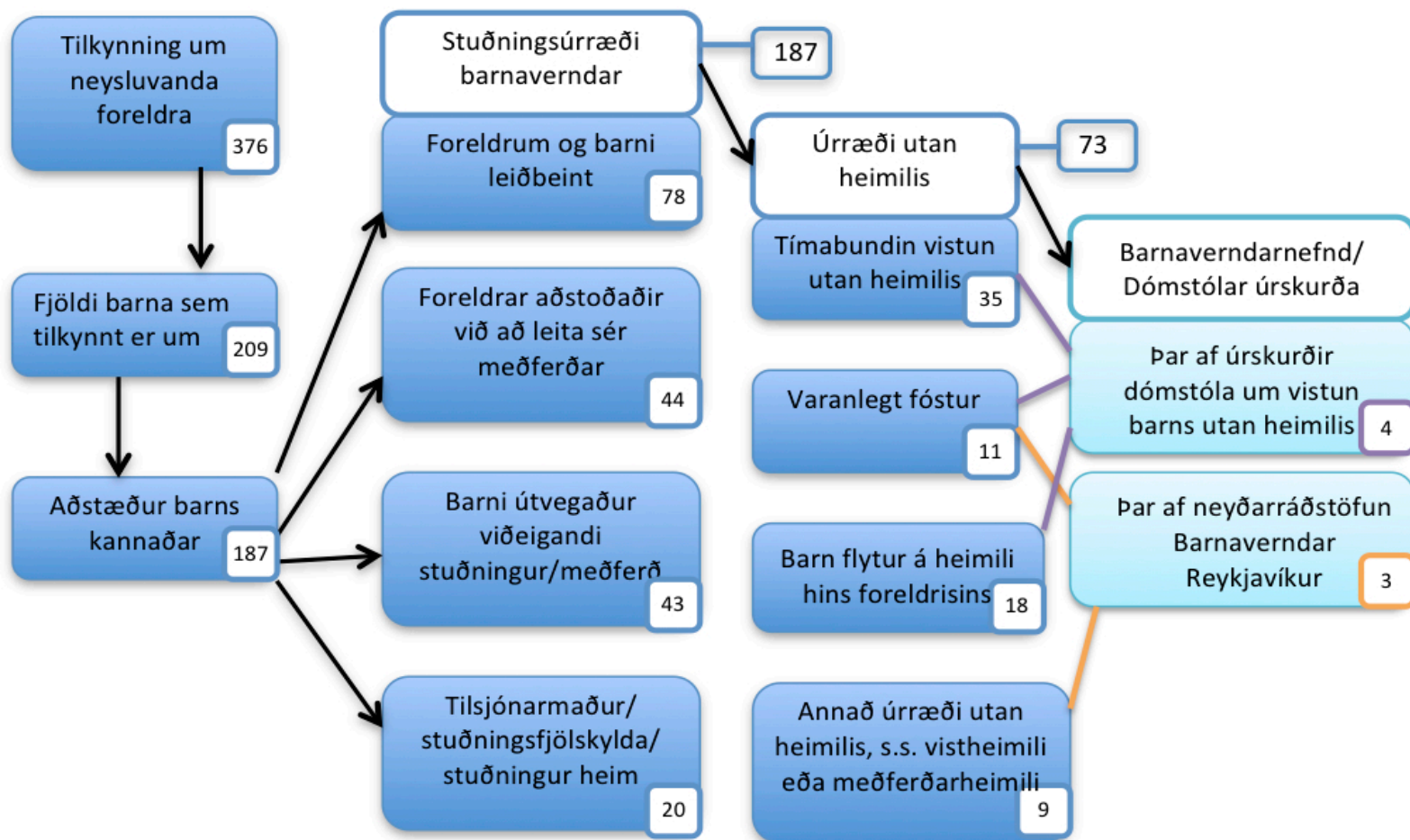
TILKYNNENDUR

Tilkynnandi	Neysluvandi foreldra		Tilkynningar alls	
<i>Opinberir aðilar</i>		52%		65%
Lögregla	93	25%	449	37%
Skóli *	13	3%	91	8%
Leikskóli/gæsluforeldri	5	1%	27	2%
Læknir/ heilsugæsla/ sjúkrahús	55	15%	120	10%
SÁÁ	0	0%	0	0%
Aðrar meðferðarstofnanir	1	0%	5	0%
Önnur barnaverndarnefnd	11	3%	35	3%
Félagsþjónusta	18	5%	55	5%
<i>Nærumhverfi barns</i>		48%		35%
Foreldrar	45	12%	98	8%
Ættingjar aðrir en foreldrar	64	17%	95	8%
Barn leitaði sjálf til barnaverndar	2	1%	10	1%
Nágrannar	65	17%	196	16%
Aðrir	4	1%	30	2%
Samtals	376	100%	1211	100%

BAKGRUNNUR FORELDRA

	Feður		Mæður		Foreldrar samtals	
<u>Aldur:</u>						
30 ára og yngri	27	13%	74	35%	101	24%
31–45 ára	78	37%	122	58%	200	48%
46 ára og eldri	18	9%	7	3%	25	6%
Faðerni óþekkt	9	4%	-	-	9	2%
Upplýsingar vantar	77	37%	6	3%	83	20%
Samtals		100%		100%		100%
<u>Virgni:</u>						
Í vinnu/námi	49	23%	52	25%	101	24%
Atvinnulaus	27	13%	34	16%	61	14%
Öryrki	11	5%	59	28%	70	17%
Fangi	5	2%	2	1%	7	2%
Upplýsingar vantar	117	56%	62	30%	179	43%
Samtals		100%		100%		100%
<u>Uppruni:</u>						
íslenskur	139	67%	159	75%	298	71%
evrópskur	18	9%	22	11%	40	10%
annað	7	3%	18	9%	25	6%
Ekki vitað	45	21%	10	5%	55	13%
Samtals	209	100%	209	100%	418	100%

FERILL BARNNAVERNDARMÁLA VEGNA NEYSLUVANDA FORELDRA

STUÐNINGSÚRRÆÐI INNAN HEIMILIS

Stuðningsúrræði Barnaverndar Reykjavíkur	Fjöldi	Hlutfall
Barni og foreldrum leiðbeint	78	37%
Foreldrar aðstoðaðir við að leita sér meðferðar	44	21%
Barni útvegaður viðeigandi stuðningur/meðferð, þ.m.t. persónulegur ráðgjafi, Barnahús, MST og sumardvöl	43	21%
Stuðningsfjölskylda, stuðningurinn heim, tilsjón eða greining og ráðgjöf heim	20	10%
Önnur aðstoð	7	3%
Engin íhlutun BR	17	8%
Samtals	209	99%

ÚRRÆÐI UTAN HEIMILIS

Úrræði utan heimilis	Fjöldi	Hlutfall
Tímabundið fóstur*	35	17%
Varanlegt fóstur*	11	5%
Barn flytur á heimili hins foreldrisins	18	9%
Annað	9	4%
Ekki reynt á úrræði utan heimilis	136	65%
Samtals	209	100%

ÚRSKURÐIR OG ÁKVARÐANIR BARNAVERNDARYFIRVALDA

Staða mála við gerð rannsókna

Ákveðið að hefja ekki könnun	22	11%
Máli lokað eftir könnun máls	19	9%
Fjölskylda fær stuðning annars staðar, ekki þörf fyrir aðkomu BR	39	19%
Máli lokið eftir breytingu á heimilisfyrirkomulagi barns*	31	15%
Mál flyst yfir á aðra barnaverndarnefnd/ lokið vegna aldurs barns	10	5%
Stuðningsúrræði Barnaverndar Reykjavíkur	41	20%
Börn vistuð utan heimilis**	40	19%
Dómstólar úrskurðuðu um vistun barns utan heimilis	4	2%
Neyðarráðstöfun	3	1%
Samtals	209	100%

Hlutfall neysluvanda, tilkynnendur og einkenni

Hlutfall 31% er svipað og í erlendum rannsóknum

**Lögregla tilkynnir oftast en nærumhverfið þ.e. ættingjar,
nágranna er virkt í tilkynningum**

**Einkenni: Ung börn, oft af erlendum uppruna, búa hjá
móður, áfengisneysla foreldra og blönduð neysla áfengis og
lyfja, foreldrar eru hvorki ívinnu né námi, fjölþættur vandi**

Viðbrögð barnaverndar

Stuðningsúrræði geta beinst að

- Barninu
- Foreldrum
- Fjölskyldunni